

de Lovgivningens Foranstaltninger, hvorved man vil forbedre Arbejdsclassens Stilling, kunne støde paa en saadan Modstand, at vi kunne blive nødt til at gaae et Skridt videre, det er muligt, siger jeg, at der maa tænkes paa nye Lovbestemmelser, for at knække en mødende Modstand mod Regeringens og den lovgivende Magts velgjørende Hensigter; men jeg troer ikke, at den Vej, som er betraadt i dette Lovudkast, i saa Henseende er den rette. Man bør i saa Fald vælge Foranstaltninger, som indskrænke sig ene til de Forhold, hvorom der er Tale. Jeg skal, for at jeg ikke skal bestyldes for kun at holde mig til ubestemte Optringer, eksempelviis nævne saadanne Foranstaltninger, som der under den nævnte Forudsætning kunde træffes — jeg siger ikke, at man skal træffe saadanne Foranstaltninger, jeg siger ikke, at det vil blive nødvendigt at træffe dem, men jeg siger, at dersom Lovgivningen skulde mødes med Trods og Modstand, dersom det virkelig skulde forholde sig saa, som der er mig sagt, og sagt mig af en ikke upaalidelig Mand, at f. Ex. en vis Godseier skulde have havt Trods og Frækhed nok til at udtale og true med, at dersom Huusmændene betjente sig af den dem ved Lovgivningen hjemlede Ret til at fordrø Afsløsning af deres Pligtarbejde, saa vilde han opsigge dem Alle sammen af deres Huse, ja, dersom dette virkelig skulde være Tilfældet og blive almindeligt, ja saa kunne saadanne Godseiere tvinge os til at gaae et betydeligt Skridt videre, tvinge os til at træffe Foranstaltninger, hvorved vi søge at knække en saadan Modstand (meget godt!). Jeg skal nævne Foranstaltninger, som det i saa Fald kunde blive nødvendigt at træffe. — Det kunde saaledes hændes sig, at naar et Sogneforstanderskab var velvilligt mod Huusvilde, naar det virkelig søgte, ved at opføre Bygninger, at afhjælpe Trangen, at da et saadant Sogneforstanderskab kunde komme til at synke under den store Vægt, som derved lagdes paa dets Skuldre. Jeg kunde da under den nævnte Forudsætning finde det nødvendigt, at man lagde en Deel af den Byrde, som vilde foranlediges ved saadanne Bygningsudgifter, over paa Giernes Skuldre. Jeg skal nævne en anden mulig nødvendig Foranstaltning. Dersom man saa-

ledes skulde finde, at Lovgivningen ikke kunde trænge igjennem paa Grund af Modstand fra de Arbejdsberettigedes Side, kunde det maaskee blive nødvendigt at fastsætte t. Ex., at den Mand, der i rette Tid havde erlagt sin Afgift, ikke i en vis Tid skulde lunde udstiges af sit Huus; jeg gjentager det, jeg siger ikke, at det vil blive nødvendigt at træffe saadanne Foranstaltninger, men jeg troer, at dersom vi skulde nødes til at gaae et Skridt videre, saa maatte det være Foranstaltninger af saadan eller lignende Art der maatte træffes. Jeg tilstaaer, at jeg ikke har forstaaet den ærede Indenrigsminister paa samme Maade som den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2det Distrikt (Esherning); thi den ærede Indenrigsminister yttrede sig den gang ligesaa tvivlsomt som forrige Gang denne Sag var under Behandling. Det forekommer mig imidlertid, at den Tid, som er hengaaet siden denne Sag sidst var under Forhandling her, maatte have modnet Regeringens Ansøelser om, hvorvidt det var nødvendigt eller ikke at have en saadan Lov. Vi, som gjerne understøtte Regeringen i dens Bestræbelse, vi maae imidlertid beklage, ikke at have hørt en bestemt Udtalelse i saa Henseende. Kommer den ærede Indenrigsminister nemlig til os og siger: Jeg kan ikke længere styre mine Sogneforstanderskaber, jeg kan ikke regjere dem med de Midler, som jeg nu har i hænde, saa er det naturligt, at vi maae være betænkt paa at understøtte ham i saa Henseende, og han kan da vistnok være sikker paa, at han ved ethvert Forslag, som kommer fra hans Haand, og som gaaer ud paa at rydde tilside og overvinde alle de Vanskeligheder, som lægges i Veien for at de velgjørende Bestemmelser, som Lovgivningen har taget sidste Gang, kunne komme de arbejdende Klasser til gode, ville finde velvillig Understøttelse heri Thinget. Langt betænkeligere er det derimod, naar et saadant Forslag kommer fra en enkelt Mand, kommer fra en enkelt Side heri Salen (Hør!), kommer fra dem, om hvem man ikke kan antage, at de kunne i den Grad overflue alle Forholdene, som selve Regeringen. Derved bliver Stillingen langt vanskeligere. Jeg gaaer altsaa ud fra, at hvis den ærede Indenrigsminister havde troet, at der var